

Privremena verzija

PRESUDA SUDA (osmo vije?e)

11. srpnja 2024.(*)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Oporezivanje – Zajedni?ki sustav poreza na dodanu vrijednost (PDV) – Direktiva 2006/112/EZ – ?lanak 2. stavak 1. to?ka (a) – ?lanak 9. stavak 1. – ?lanak 14. stavak 2. to?ka (a) – Oporeziva isporuka robe – Prijenos, uz pla?anje naknade, vlasništva nad poljoprivrednim zemljištem na temelju odluke javnog tijela – Izvlaštenje”

U predmetu C-182/23 [Makowit](i),

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju ?lanka 267. UFEU-a, koji je uputio Naczelnny S?d Administracyjny (Visoki upravni sud, Poljska), odlukom od 18. sije?nja 2023., koju je Sud zaprimio 22. ožujka 2023., u postupku

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

protiv

J. S.,

SUD (osmo vije?e),

u sastavu: N. Pi?arra, predsjednik vije?a, N. Jääskinen (izvjestitelj) i M. Gavalec, suci,

nezavisna odvjetnica: J. Kokott,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimaju?i u obzir pisani dio postupka,

uzimaju?i u obzir o?itovanja koja su podnijeli:

- za Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej, B. Ko?odziej i T. Wojciechowski,
- za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, M. Herold i M. Owsiany-Hornung, u svojstvu agenata,

odlu?ivši, nakon što je saslušao nezavisnu odvjetnicu, da u predmetu odlu?i bez mišljenja,

donosi sljede?u

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tuma?enje ?lanka 9. stavka 1. i ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) Direktive Vije?a 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedni?kom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL 2006., L 347, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavje 9., svezak 1., str. 120.; u dalnjem tekstu: Direktiva o PDV-u).

2 Zahtjev je upu?en u okviru spora izme?u osobe J. S. i Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (direktor Porezne uprave, Polska) (u dalnjem tekstu: porezno tijelo) u vezi sa zahtjevom za poništenje poreznog mišljenja od 31. listopada 2017. (u dalnjem tekstu: porezno mišljenje).

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Prema ?lanku 2. stavku 1. to?ki (a) Direktive o PDV-u, PDV-u podliježu isporuke robe koje obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države ?lanice u zamjenu za pla?anje.

4 ?lanak 9. stavak 1. te direktive propisuje:

„Parezni obveznik' zna?i svaka osoba koja samostalno provodi gospodarsku aktivnost na bilo kojem mjestu, bez obzira na svrhu ili rezultate te aktivnosti.

Sve aktivnosti proizvo?a?a, trgovaca ili osoba koje pružaju usluge, uklju?uju?i rudarstvo i poljoprivredne aktivnosti i aktivnosti samostalnih profesija, smatraju se ,gospodarskom aktivnoš?u'. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, posebno se smatra gospodarskom aktivnoš?u.”

5 ?lankom 14. navedene direktive predvi?a se:

„1. „Isporuka robe' zna?i prijenos prava raspolažanja materijalnom imovinom kao vlasnik.

2. Uz transakciju iz stavka 1., sljede?e navedeno smatra se isporukom robe:

(a) prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za pla?anje naknade;

[...]"

6 ?lanak 167. iste direktive glasi kako slijedi:

„Pravo na odbitak nastaje u trenutku kad nastaje obveza obra?una poreza koji se može odbiti.”

Poljsko pravo

7 ?lankom 7. stavkom 1. ustawie o podatku od towarów i us?ug (Zakon o porezu na robu i usluge) od 11. ožujka 2004. (Dz. U. iz 2022., pozicija 931), u verziji koja je primjenjiva u glavnom postupku (u dalnjem tekstu: Zakon o PDV-u) predvi?a se:

„Isporuka robe iz ?lanka 5. stavka 1. to?ke 1. zna?i prijenos prava raspolažanja robom kao vlasnik, uklju?uju?i:

1. prijenos vlasništva nad robom u zamjenu za pla?anje naknade, koji se provodi po nalogu javnog tijela ili subjekta koji postupa u ime javnog tijela ili na temelju zakona;

[...]"

8 U ?lanku 15. stavcima 1. i 2. tog zakona predvi?eno je:

„1. Poreznim obveznicima smatraju se pravne osobe, organizacijska tijela koja nemaju pravnu

osobnost i fizi?ke osobe koje samostalno obavljaju bilo koju gospodarsku aktivnost iz stavka 2. bez obzira na svrhu ili rezultat te aktivnosti.

2. Gospodarskom aktivnoš?u smatra se svaka aktivnost proizvo?a?a, trgovaca ili pružatelja usluga, uklju?uju?i onu gospodarskih subjekata koji iskorištavaju prirodne resurse i poljoprivrednika kao i slobodna zanimanja. Korištenje materijalne ili nematerijalne imovine radi ostvarivanja prihoda, na kontinuiranoj osnovi, osobito se smatra gospodarskom djelatnoš?u."

Glavni postupak i prethodno pitanje

9 Osoba J. S. upravlja poljoprivrednim gospodarstvom na kojem od 2001. godine obavlja djelatnost uzgoja muznih krava i proizvodnje mlijeka. Od sije?nja 2013. registrirana je kao obveznik poreza na dodanu vrijednost (PDV). Godine 2003., a zatim i 2015., kupila je zemljišne ?estice namijenjene proširenju tog gospodarstva. To stjecanje nije podlijegalo PDV-u niti je bilo predmet odbitka PDV-a.

10 Guvernerovom odlukom, koji je tijelo javne uprave, od 6. ožujka 2017. vlasništvo nad dijelom zemljišnih ?estica na kojima se nalazi gospodarstvo osobe J. S. preneseno je na Skarb Pa?stvu (Državna riznica, Poljska) radi ulaganja u izgradnju cesta. Istodobno guverner je pokrenuo postupak za odre?ivanje naknade osobi J. S. zbog prijenosa vlasništva nad zemljišnim ?esticama na Državnu riznicu.

11 U tom kontekstu osoba J. S. podnijela je poreznoj upravi zahtjev za porezno mišljenje kojim je tražila da se utvrdi, s jedne strane, treba li ju smatrati obveznikom PDV-a zbog prodaje zemljišnih ?estica koje je stekla Državna riznica radi ulaganja u izgradnju cesta i, s druge strane, podliježe li PDV-u naknada koja je na toj osnovi primljena. Prema mišljenju osobe J. S. na ta pitanja trebalo je odgovoriti nije?no.

12 U poreznom mišljenju porezno tijelo ocijenilo je da prijenos vlasništva nad zemljišnim ?esticama na Državnu riznicu izvlaštenjem, u svrhu ulaganja namijenjenih izgradnji cesta, treba smatrati isporukom robe uz naknadu koju je obavila osoba J. S. djeluju?i kao subjekt koji obavlja gospodarsku aktivnost u smislu ?lanka 15. stavka 2. Zakona o PDV-u, odnosno kao obveznik PDV-a.

13 Osoba J. S. osporavala je to tuma?enje pred Wojewódzki S?dom Administracyjny w Warszawie (Vojvodski upravni sud u Varšavi, Poljska), koji je presudom od 15. listopada 2018. poništo porezno mišljenje. U obrazloženju taj je sud istaknuo da osoba J. S. nije poduzela nikakve korake kako bi prodala predmetne zemljišne ?estice i da je o njihovu izvlaštenju odlu?eno neovisno o njezinoj volji. Stoga, prema mišljenju navedenog suda, to izvlaštenje nije bilo povezano s poljoprivrednom djelatnoš?u osobe J. S. i, slijedom toga, potonja nije postupala u svojstvu obveznika PDV-a kada su predmetne zemljišne ?estice bile prenesene na Državnu riznicu.

14 Porezna uprava podnijela je protiv te presude žalbu u kasacijskom postupku Naczelnego S?du Administracyjnego (Visoki upravni sud, Poljska), sudu koji je uputio zahtjev, isti?u?i, me?u ostalim, da je stjecanje predmetnih zemljišnih ?estica izvlaštenjem bilo povezano s profesionalnom djelatnoš?u osobe J. S. koja se sastoji od korištenja navedenih zemljišnih ?estica u okviru njezine poljoprivredne djelatnosti. Stoga se to stjecanje, prema mišljenju porezne uprave, treba smatrati isporukom robe u zamjenu za pla?anje koje mora podlijegati PDV-u.

15 Sud koji je uputio zahtjev smatra da rješenje spora koji se pred njim vodi ovisi o tome treba li prijenos vlasništva nad nekretninom izvlaštenjem u korist Državne riznice radi izgradnje javnih cesta smatrati isporukom robe koju je izvršio porezni obveznik koji obavlja gospodarsku aktivnost jer je taj porezni obveznik navedenu nekretninu koristio u okviru svoje poljoprivredne gospodarske

aktivnosti.

16 Kao prvo, taj sud isti?e da u ovom slu?aju iz opisa ?injenica koje su dovele do tog spora, kako ih je utvrdilo porezno tijelo, ne proizlazi da su predmetne zemljišne ?estice bile predmet prijenosa u onaj dio imovine osobe J. S. koji nije namijenjen za poljoprivredno gospodarstvo, s obzirom na to da su te ?estice uvijek bile dio poslovne imovine potonje.

17 Kao drugo, navedeni sud podsje?a na to da, osobito, iz presude od 15. rujna 2011., S?aby i dr. (C-180/10 i C-181/10, EU:C:2011:589), proizlazi da, ako subjekt poduzima aktivne radnje u podru?ju prometa nekretninama koje bi omogu?ile da ga se smatra profesionalcem, tada prodana roba mora podlijegati PDV-u. Me?utim, on isti?e da u ovom slu?aju osoba J. S. nije poduzela nikakve korake kako bi prodala navedene ?estice. Sud koji je uputio zahtjev navodi da, prema poljskoj sudskoj praksi, uvjet za oporezivanje odre?ene transakcije PDV-om nije sama ?injenica da je osoba porezni obveznik PDV-a, nego je u tu svrhu potrebno da se postupa u ulozi poreznog obveznika PDV-a u odnosu na konkretnu transakciju koja ulazi u podru?je gospodarske aktivnosti odre?enog subjekta. Me?utim, primje?uje da u ovom slu?aju osoba J. S. nije poduzela aktivne radnje u podru?ju prometa nekretninama, a osobito ne za prodaju predmetnih zemljišnih ?estica i da nije obavljala nikakvu drugu gospodarsku aktivnost osim poljoprivredne djelatnosti za koju je bila obveznik PDV-a.

18 Kao tre?e, taj sud isti?e da PDV nije bio primijenjen kada je osoba J. S. kupila te ?estice, tako da prilikom te transakcije nije bilo odbitka PDV-a.

19 U tim je okolnostima Naczelnny S?d Administracyjny (Visoki upravni sud) odlu?io prekinuti postupak i uputiti Sudu sljede?e prethodno pitanje:

„Protivi li se odredbama ?lanka 9. stavka 1., u vezi s ?lankom 14. stavkom 2. to?kom (a) [Direktive o PDV-u] to da se poljoprivrednik koji je porezni obveznik PDV-a i obra?unava porez prema op?im pravilima te prenosi pravo vlasništva nad zemljišnom ?esticom na Državnu riznicu izvlaštenjem u zamjenu za pla?anje naknade u vezi s njezinim pretvaranjem u nepoljoprivredno zemljište smatra poljoprivrednim obveznikom koji je dužan obra?unati PDV na tu isporuku, samo zato što se ta ?estica koristila u svrhu poljoprivredne djelatnosti koja podliježe PDV-u?”

O prethodnom pitanju

20 Uvodno valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje izme?u nacionalnih sudova i Suda uspostavljene u ?lanku 267. UFEU-a, na Sudu da nacionalnom суду pruži koristan odgovor koji ?e mu omogu?iti da riješi spor koji se pred njim vodi. U tom smislu, Sud ?e, po potrebi, preoblikovati pitanja koja su mu postavljena. Usto, Sud može uzeti u obzir pravila prava Unije na koja se nacionalni sud nije pozvao u svojem pitanju (presuda od 7. rujna 2023., Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, t. 47. i navedena sudska praksa).

21 U ovom slu?aju, uzimaju?i u obzir elemente koje je istaknuo sud koji je uputio zahtjev, rješenje spora u glavnem postupku ovisi o pitanju treba li transakcija izvlaštenja poljoprivrednih ?estica u zamjenu za pla?anje naknade prvotnom vlasniku tog zemljišta, poput one o kojoj je rije? u glavnem postupku, podlijegati PDV-u.

22 Doista, ?lanak 2. stavak 1. to?ka (a) Direktive o PDV-u predvi?a uvjete koje isporuka robe mora ispuniti kako bi se mogla kvalificirati kao transakcija koja podliježe PDV-u.

23 Osim toga, sud koji je uputio zahtjev u svojem pitanju tako?er upu?uje na ?lanak 9. stavak 1. Direktive o PDV-u, koji definira pojmove poreznog obveznika i gospodarske aktivnosti. Me?utim, iz odluke kojom se upu?uje prethodno pitanje proizlazi da nije sporno je li osoba J. S. obveznik

PDV-a i obavlja li gospodarsku aktivnost.

24 Stoga valja smatrati da svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li ?lanak 2. stavak 1. to?ku (a), u vezi s ?lankom 14. stavkom 2. to?kom (a) Direktive o PDV-u, tuma?iti na na?in da transakcija prijenosa vlasništva nad poljoprivrednim ?esticama putem izvlaštenja, u zamjenu za pla?anje naknade vlasniku tog zemljišta, treba podlijegati PDV-u ako je taj vlasnik poljoprivrednik, obveznik PDV-a, ?ak i ako ne obavlja nikakvu aktivnost u podru?ju prometa nekretninama i nije poduzeo nikakve korake s ciljem takvog prijenosa.

25 U tom pogledu valja podsjetiti na to da Direktiva o PDV-u uspostavlja zajedni?ki sustav PDV-a koji se, me?u ostalim, temelji na ujedna?enoj definiciji oporezivih transakcija (presuda od 13. lipnja 2018., Gmina Wroclaw, C-665/16, EU:C:2018:431, t. 30. i navedena sudska praksa).

26 U skladu s ?lankom 2. stavkom 1. to?kom (a) te direktive, PDV-u podliježe isporuka robe koju obavlja porezni obveznik koji djeluje kao takav na teritoriju države ?lanice u zamjenu za pla?anje. Dakle, valja razmotriti jesu li okolnosti opisane u to?ki 24. ove presude obuhva?ene, s jedne strane, pojmom „isporuka robe uz naknadu” i, s druge strane, „porezni obveznik koji djeluje kao takav”.

27 Kao prvo, kad je rije? o pojmu „isporuka robe”, ?lanak 14. stavak 1. Direktive o PDV-u definira ga kao prijenos prava raspolaganja materijalnom imovinom kao vlasnik. ?lanak 14. stavak 2. to?ka (a) navedene direktive odre?uje da se, uz transakcije iz stavka 1. tog ?lanka, isporukom robe smatra i prijenos, na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona, vlasništva nad imovinom u zamjenu za pla?anje naknade.

28 Stavak 2. tog ?lanka je, u odnosu na op?u definiciju iz stavka 1. tog ?lanka, *lex specialis*, ?iji su uvjeti primjene autonomne prirode u odnosu na one iz navedenog stavka 1. (vidjeti u tom smislu presude od 13. lipnja 2018., Gmina Wroclaw, C-665/16, EU:C:2018:431, t. 36. i od 25. velja?e 2021., Gmina Wroclaw (Pretvorba prava korištenja), C-604/19, EU:C:2021:132, t. 55.).

29 Prema tome, kvalifikacija „isporuka robe” u smislu ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) Direktive o PDV-u zahtijeva ispunjavanje triju kumulativnih uvjeta. Ponajprije, mora postojati prijenos prava vlasništva. Nadalje, taj prijenos mora biti na temelju naloga koji izdaje javna vlast ili koji se izdaje u ime javne vlasti ili na temelju zakona. Kona?no, mora postojati pla?anje naknade (presude od 13. lipnja 2018., Gmina Wroclaw, C-665/16, EU:C:2018:431, t. 37. i od 25. velja?e 2021., Gmina Wroclaw (Pretvorba prava korištenja), C-604/19, EU:C:2021:132, t. 56.).

30 U ovom slu?aju, kad je rije? o prva dva prethodno navedena uvjeta, iz navoda suda koji je uputio zahtjev proizlazi da nije sporno, s jedne strane, da su ?estice poljoprivrednog zemljišta o kojima je rije? u glavnom postupku postale vlasništvo Državne riznice i da, s druge strane, taj prijenos vlasništva proizlazi iz jednostrane odluke guvernera, koji je tijelo javne uprave, donesene 6. ožujka 2017.

31 Kad je rije? o tre?em uvjetu iz ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) Direktive o PDV-u, odnosno onom koji se odnosi na pla?anje naknade, Sud je smatrao da, kako bi se utvrdilo je li ispunjen taj uvjet, valja samo utvrditi da je predmetna naknada izravno povezana s prijenosom vlasništva i da je njezino pla?anje bilo stvarno (presuda od 25. velja?e 2021., Gmina Wroclaw (Pretvorba prava korištenja), C-604/19, EU:C:2021:132, t. 61. i navedena sudska praksa).

32 Doista, iz odluke kojom se upu?uje prethodno pitanje proizlazi da je naknada o kojoj je rije? u glavnom postupku izravno povezana s prijenosom vlasništva nad poljoprivrednim ?esticama o kojima je rije? u glavnom postupku na Državnu riznicu. Budu?i da je isplata te naknade bila stvarna, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri, predmetna transakcija predstavlja

„isporuku robe” u smislu ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) Direktive o PDV-u.

33 Kad je rije? o uvjetu da se ta isporuka obavlja „uz naknadu” iz ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u, sama ?injenica da je porezni obveznik primio naknadu u smislu ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) te direktive dovoljna je za ispunjenje uvjeta transakcije uz naknadu u svrhu primjene potonje odredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2018., Gmina Wroclaw (C-665/16, EU:C:2018:431, t. 44.).

34 Kao drugo, kad je rije? o pojmu „porezni obveznik koji djeluje kao takav” iz ?lanka 2. stavka 1. to?ke (a) Direktive o PDV-u, iako je osoba J. S. registrirana kao porezni obveznik PDV-a, sud koji je uputio zahtjev dvoji o tome je li djelovala u tom svojstvu prilikom prijenosa vlasništva predmetnih poljoprivrednih ?estica. U tom kontekstu taj sud isti?e da ona ne obavlja nikakvu gospodarsku aktivnost u podru?ju prometa nekretninama niti je poduzela bilo kakve korake radi prodaje tih zemljишnih ?estica.

35 U tom pogledu valja istaknuti da porezni obveznik u smislu ?lanka 9. stavka 1. drugog podstavka Direktive o PDV-u na?elno djeluje u tom svojstvu samo kada djeluje u okviru svoje gospodarske aktivnosti (presuda od 13. lipnja 2018., Polfarmex, C-421/17, EU:C:2018:432, t. 37. i navedena sudska praksa). Potonji je kriterij ispunjen ako porezni obveznik prenese vlasništvo nekretnina koje su namijenjene toj gospodarskoj aktivnosti u širem smislu (vidjeti u tom smislu presudu od 13. lipnja 2018., Polfarmex, C-421/17, EU:C:2018:432, t. 42.).

36 Nasuprot tomu, porezni obveznik koji obavlja transakciju u privatne svrhe ne djeluje u svojstvu poreznog obveznika. Slijedom toga, privatna transakcija poreznog obveznika nije obuhva?ena PDV-om (presude od 4. listopada 1995., Armbrecht, C-291/92, EU:C:1995:304, t. 17. i 18. i od 8. ožujka 2001., Bakcsi, C-415/98, EU:C:2001:136, t. 24.).

37 U ovom slu?aju iz spisa kojim raspolaze Sud proizlazi da su, prema mišljenju porezne uprave, predmetne poljoprivredne ?estice bile poslovna imovina osobe J. S. na dan prijenosa njihova vlasništva na Državnu riznicu.

38 Iz toga slijedi da je osoba J. S., koja je obveznik PDV-a zbog svoje poljoprivredne aktivnosti, djelovala kao porezni obveznik prenose?i vlasništvo nad poljoprivrednim ?esticama koje su bile namijenjene njezinoj gospodarskoj aktivnosti, iako nije obavljala nikakvu aktivnost u podru?ju prometa nekretninama i nije poduzela nikakve korake u tu svrhu.

39 U vezi s potonjim valja dodati i da takav uvjet kojim se zahtijeva aktivno poduzimanje koraka poreznog obveznika nije ni u skladu s korisnim u?inkom ?lanka 14. stavka 2. to?ke (a) Direktive o PDV-u, koji se, po definiciji, odnosi na prijenos vlasništva nad imovinom na nalog ili u ime javnog tijela ili na temelju zakona (vidjeti u tom smislu presudu od 25. velja?e 2021., Gmina Wroclaw (Pre?vorba prava korištenja), C-604/19, EU:C:2021:132, t. 75.).

40 U slu?aju da sud koji je uputio zahtjev utvrdi da je transakciju o kojoj je rije? u glavnom postupku osoba J. S. izvršila u okviru upravljanja dijelom svoje imovine koji nije namijenjen poljoprivrednom gospodarstvu, valjalo bi smatrati da ona nije djelovala u svojstvu poreznog obveznika i da navedena transakcija ne podliježe PDV-u.

41 Uzimaju?i u obzir prethodna razmatranja, na prethodno pitanje valja odgovoriti tako da ?lanak 2. stavak 1. to?ku (a), u vezi s ?lankom 14. stavkom 2. to?kom (a) Direktive o PDV-u, treba tuma?iti na na?in da transakcija prijenosa vlasništva nad poljoprivrednim ?esticama putem izvlaštenja, u zamjenu za pla?anje naknade vlasniku tog zemljишta, treba podlijegati PDV-u ako je taj vlasnik poljoprivredni obveznik PDV-a i djeluje kao takav, ?ak i ako ne obavlja nikakvu aktivnost u podru?ju prometa nekretninama i nije poduzeo nikakve korake u svrhu takvog

prijenosa.

Troškovi

42 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je суду da odluci o troškovima postupka. Troškovi podnošenja otkovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknaju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

?lanak 2. stavak 1. točku (a) u vezi s ?lankom 14. stavkom 2. točkom (a) Direktive Vijeće o 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost

treba tumačiti na način da:

transakcija prijenosa vlasništva nad poljoprivrednim esticama putem izvlaštenja, u zamjenu za plaćanje naknade vlasniku tog zemljišta, treba podlijetati porezu na dodanu vrijednost (PDV) ako je taj vlasnik poljoprivrednik obveznik PDV-a i djeluje kao takav, dok i ako ne obavlja nikakvu aktivnost u području prometa nekretninama i nije poduzeo nikakve korake u svrhu takvog prijenosa.

Potpisi

* Jezik postupka: poljski

i Naziv ovog predmeta je izmišljen. On ne odgovara stvarnom imenu nijedne stranke u postupku.